

SECTION 1

קראו את הקטע הבא וענו על השאלות

For text see insert.

1 (a) כתבו את התשובה הנכונה במשבצת

א. מערות בר-כוכבא היו:

1. מערות טיבעיות

2. מערות שאנשים בנו

3. מערות עם ציורים עתיקים

(נקודה 1)

ב. מערות כאלו נימצאו:

1. במקומות רבים בארץ

2. במקום אחד בארץ

3. בתוך ערים

(נקודה 1)

ג. המערות היו:

1. על פני האדמה

2. בתוך מחסנים

3. מתחת לאדמה

(נקודה 1)

ד. בשורה 7 כתוב: " בר-כוכבא היה מנהיג המרד..."

זה אומר ש

1. בר-כוכבא עמד בראש המרד

2. בר-כוכבא היה הראשון שיצא נגד הרומאים

3. בר-כוכבא היה ראש הצבא הרומאי

(נקודה 1)

ה. מרד בר-כוכבא

1. היה בשנת 132 לפני הספירה

2. ארך 3 שנים

3. ארך 132 שנים

(נקודה 1)

ו. מערות המיסתור נקראו כך כי

1. אף אחד לא ידע מי בנה אותן
2. הן היו מערות טבעיות
3. אנשים הסתתרו בהן

(נקודה 1)

ז. את המישפט הבא: "הכניסות והיציאות הרבות הבטיחו למורדים חופש תנועה..."

(שורה 14) אפשר לומר גם כך:

1. המורדים הבטיחו לשמור על חופש התנועה בכניסות וביציאות.
2. למורדים היה חופש תנועה בגלל שהיו הרבה כניסות ויציאות.
3. הבטיחו למורדים שהיו הרבה כניסות ויציאות.

(נקודה 1)

ח. בשורה 16 כתוב: "רק מי שהכיר אותם..." את מי?

1. את האנשים
2. את המעברים
3. את המערות

(נקודה 1)

ט. כדי שהמשפחות יוכלו להיכנס אל מערת המיסתור שלהן, הן היו צריכות

1. לעבור דרך דלת ניסתרת מחוץ למערה
2. לרדת מתוך ביתם אל המערה
3. לעבור דרך האולם הראשי

(נקודה 1)

י. בנית חומה מסביב לעיר היתה עוזרת ליהודים

1. לעמוד נגד הרומאים הרבה זמן
2. לבנות מערות מיסתור טובות
3. להראות לרומאים שהיהודים לא פוחדים מהם

(נקודה 1)

(10 נקודות)

QUESTION 1 CONTINUES ON THE NEXT PAGE

Turn over ►

(b) ענו על השאלות הבאות מתוך הקטע. השתמשו במשפטים מלאים.

1. מדוע התחיל מרד היהודים?

(2 נקודות)

2. מי היו האנשים שבנו את מערות המיסתור?

(2 נקודות)

3. מהן מערות המיסתור?

(2 נקודות)

4. איך עברו המורדים ממערה למערה מתחת לאדמה?

(2 נקודות)

5. למה שימשו מערות המיסתור?

(3 נקודות)

6. מה היו ההבדלים בין המערות המשפחתיות למערות האחרות?

(3 נקודות)

7. מה מלמד הדמיון בין המערות?

(2 נקודות)

8. מדוע חיפשו האנשים דרך חדשה להתכונן למלחמה ברומאים?

(2 נקודות)

9. כמה זמן הצליחו היהודים להילחם ברומאים?

(2 נקודות)

(20 נקודות)

(10 נקודות)

40

TURN OVER FOR THE NEXT SECTION

Turn over ▶

SECTION 2

חלק ב'

2 תרגמו את הקטע הבא לאנגלית (אל תתרגמו את שמות המקומות, אלא כיתבו אותם באותיות אנגליות)

הבדואים בישראל חיים בעיקר בנגב הצפוני, בדרך למדבר יהודה. מי שמטייל בסביבות **באר-שבע** ו**ערד** יכול לראות את האוהלים השחורים שלהם. בשֶׁבֶט הבדואי יש כמה מישפחות קרובות זו לזו. ראש השבט, שהוא גם השופט, בא ממשפחה מכובדת. תפקידו עובר מאב לבן, אבל לפעמים מקבל את התפקיד האיש החזק. יש לבדואים מסורת עתיקה, ואפילו ראש השבט לא יכול לשנות אותה. הוא צריך לשמור אותה ולשפוט לפי מסורת זו. אחד המינהגים החשובים ביותר, הוא מינהג הכנסת אורחים. זהו מינהג קדוש לכולם - לעשירים ולעניים. לפי מינהג זה, בעל הבית מקבל לביתו לא רק קרובי משפחה או חברים, אלא גם זרים. הוא צריך לתת אוכל לאורחיו, וגם להגן על חייהם. החיים המודרניים משפיעים גם על הבדואים. הם עוברים לאט לאט לגור ביישובים קבועים.

(15 נקודות)

Handwriting practice area with horizontal dotted lines.

SECTION 3

חלק ג'

3 קראו את הקטע הבא. ענו על אחת משתי השאלותכתבו לפחות 200 מילים

לאה מספרת: אנחנו משפחה יהודית ציונית, שגרה בלונדון. תמיד חינכנו את ילדינו לאהבת ישראל. הבן שלנו יאיר, בן ה-18, גומר השנה את לימודיו בבית ספר תיכון ובסוף השנה יעשה את בחינות הבגרות. יאיר הוא נער חכם ותלמיד טוב, שתמיד הביע את רצונו להמשיך את לימודיו באוניברסיטה. בחודשים האחרונים הוא התחיל לדבר על רצונו לעשות הפסקה של שנה בלימודים, ואתמול סיפר לבעלי ולי שהוא החליט להתנדב ולעשות שנת שרות בישראל. בעלי מתנגד מאוד לרעיון של שנת הפסקה בלימודים, ואני מפחדת משנת השרות. המצב בבית כרגע קשה. איננו יודעים כיצד לנהוג.

1. כתבו מאמר לעיתון בית-הספר, ובו דונו ביתרונות ובחסרונות של שנת הפסקה בלימודים בין בית-הספר התיכון לבין האוניברסיטה.

או

2. כתבו מכתב תשובה לאם, ובו נסו לעזור לה להבין את רצונו של בנה והסיבות להחלטתו להתנדב לשנת שרות. תנו לה עיצה איך להתגבר על פחדיה האישיים.

(30 נקודות)

(15 נקודות)

THERE ARE NO QUESTIONS PRINTED ON THIS PAGE

מערות בר-כוכבא

- 1 מערות הן חלק מהנוף והטבע של ארץ ישראל. לארכיאולוגים יש עניין רב בגילוי של מערות רבות שאינן טבעיות, אלא מעשה ידי אדם.
- 3 מערות כאלה נמצאו בשנים האחרונות במקומות שונים בארץ, ולאחרונה גם בגליל. במקומות האלה נמצאו מערות שנחפרו וניבנו על-ידי בני אדם מתחת לפני האדמה. יש בהם חדרים, אולמות, מחסנים ומעברים. מי היו האנשים שבנו מערות אלה? מדוע בנו אותן? מתי זה קרה? מהמטבעות ומהכלים שנימצאו במערות למדו החוקרים, שהמערות הן מתקופת המרד של **בר-כוכבא**. **בר-כוכבא** היה מנהיג המרד של יהודי ארץ-ישראל נגד הרומאים.
- 7 בין השנים 135-132 לספירה לחמו יהודי ארץ ישראל, ובראשם בר-כוכבא, באימפריה הרומאית, מפני שרצו לשחרר את הארץ מהשלטון הזר.
- 9 הארכיאולוגים בדקו את המערות וגילו, שכולן ניבנו לפי אותה תוכנית והן היו חלק ממערכת מסודרת של הגנה. היהודים המורדים התכוננו למלחמה ארוכה וקשה. הם בנו את המערות מתחת לאדמה כדי להסתתר בהן מפני האויב, ולכן מערות אלה נקראות "מערות מיסתור".
- 11 בכל קבוצה של מערות היו כניסות ויציאות ניסתרות, שאי-אפשר היה לראותן מבחוץ, כי היו להן דלתות אבן, שניראו כחלק מהנוף. הכניסות והיציאות הרבות הבטיחו למורדים חופש תנועה והגנה. היו מעברים תת-קרקעיים שחיברו בין המערות. המעברים היו צרים והתנועה בהם הייתה קשה. רק מי שהכיר אותם יכול היה למצוא את הדרך.
- 15 בכל קבוצה של מערות היו גם אולמות גדולים, שבהם אפשר היה לאסוף אנשים רבים. חושבים שבאולמות אלה ערכו אספות, פגישות של מפקדי הצבא, ותפילות.
- 19 היו גם מערות משפחתיות קטנות שאפשר היה להגיע אליהן מבית המשפחה, כי בריצפת הבית הייתה דלת ניסתרת, שניפתחה אל המערה. כל משפחה סידרה את המערה כך שיהיה לה נוח לגור בה זמן רב.
- 21 בכל קבוצה של מערות היו גם מערות מחסנים שבהם שמרו מזון, מים, שמן ונשק. שם הכינו כל מה שדרוש לבני אדם שחיו תקופה ארוכה במיסתור.
- 23 הדימיון בין המערות מלמד, שמערות המיסתור לא היו רעיון של איש אחד, אלא תכנית מסודרת, אולי של מפקדי המרד.
- 25 מדוע בחרו היהודים בתקופת בר-כוכבא להגן על עצמם בדרך זו? ידוע, שבאותה תקופה אסור היה ליהודים לבנות חומות הגנה מסביב לערים. כשהם החליטו למרוד ברומאים, חיפשו ומצאו דרך אחרת להתכונן למלחמה הארוכה שלפניהם. בניית מערות המיסתור התאימה למלחמה של מעטים נגד רבים.
- 29 גילוי המערות מסביר איך הצליח עם קטן, כמעט ללא צבא, לעמוד מול הצבא הרומאי החזק במשך שלוש שנים.
- 31